

PATVIRTINTA

Tauragės Tarailių progimnazijos direktoriaus

2023 m. rugsėjo 27 d. įsakymo Nr. V-78

TAURAGĖS TARAILIŲ PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO IR VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka – tai dokumentas, kuriuo vadovaujasi visi progimnazijos mokytojai, mokiniai, jų tėvai. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka skirta pagrindinio ugdymo programų tikslams ir uždaviniams įgyvendinti. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti.

II. MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO TIKSLAI IR BŪDAI

2. Išskiriami trys pagrindiniai mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslai:

2.1. padėti mokytis. Vertinimas ugdymo procese skirtas informacijai apie mokinių pasiekimus kaupti. Sukaupta informacija padeda suprasti, kaip formuojasi prasminiai ryšiai tarp mokinio turimos ir naujai įgytos patirties, apmąstyti mokymosi eigą, sėkmių ir nesėkmių priežastis. Šios informacijos pagrindu mokytojo teikiamas grįžtamasis ryšys padeda mokiniui kryptingai mokytis bei įveikti nesėkmes. Šis tikslas įgyvendinamas kasdienio ugdymo praktikoje, taikant įvairias vertinimo bei įsivertinimo strategijas bei metodus;

2.2. nustatyti mokinių pasiekimų lygį bei pažangą, išsiaiškinti kiekvieno mokinio stiprybes, ugdymosi poreikius ir kartu su mokiniu bei jo tėvais (globėjais, rūpintojais) priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos;

2.3. palaikyti mokymąsi ir teikti savalaikį atsaką (grįžtamąjį ryšį) mokiniams ir mokytojams, gerinant mokymo(si) proceso kokybę;

2.4. apibendrinti, susumuoti atskiro mokymosi laikotarpio (baigiant trimestrą / mokslo metus) ar mokymosi pagal pagrindinio ugdymo I-os dalies programą rezultatus;

2.5. vertinti ugdymo kokybę, identifikuoti problemas ir inicijuoti reikalingus sprendimus.

III. MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO LYGMENYS

3. Vertinimo nuostatos:

3.1. vertinimas grindžiamas mokinių amžiaus tarpsniais, psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais;

3.2. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios, jų taikymas, supratimas, dalyko gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, asmeninė pažanga, bendrieji gebėjimai.

4. Vertinimo principai:

4.1. tikslingumas (vertinimo metodai atitinka ugdymosi turinį);

4.2. atvirumas ir skaidrumas (su mokiniais tariamasi dėl (įsi)vertinimo formų, laiko, aiškūs vertinimo kriterijai);

4.3. objektyvumas (siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi BP mokinių pasiekimų aprašais);

4.4. informatyvumas (vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė, nurodoma, ką mokinys

jau išmoko, kur spragos, kaip jas taisyti; informacija sistemingsiškai kaupiama ir fiksuojama mokytojo pasirinktu būdu);

4.5. aiškumas (vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams ir tėvams suprantamais kriterijais).

IV. MOKINIŲ ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

5. Vertinimas ugdymo procese – idiografinis, formuojamasis ir diagnostinis vertinimas:

5.1. **Ideografinis vertinimas** taikomas 1– 4 klasėje (individualios pažangos, t. y. esami mokinio pasiekimai lyginami su ankstesniais jo pasiekimais).

5.2. **Formuojamasis ugdomasis vertinimas** – ugdymo(si) procese teikiamas abipusis atsakas, grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymą(si), nukreipiantis, ką dar reikia išmolti, leidžiantis mokytojui pritaikyti mokymą, siekiant kuo geresnių rezultatų. Mokytojas stebi mokinių mokymąsi, jų bendradarbiavimą, įsitraukimą, pastangas, mokymosi būdus, sunkumus ir padeda suprasti mokiniui, kas jau išmokta, ko dar reikia mokytis, kaip įveikti sunkumus, kokie mokymosi būdai veiksmingi. Mokiniai, konsultuojami mokytojo, pagal kriterijus mokosi vertinti vienas kito ir savo darbą, įsivertinti pasiekimus ir pažangą.

5.3. **Diagnostinis vertinimas** – vertinimas, kuriuo išsiaiškinami mokinio pasiekimai ir tam tikru mokymosi metu padaryta pažanga, numatomos tolesnio mokymosi galimybės, pagalba sunkumams įveikti. Tai įvairių tipų kontrolinių darbų vertinimas (pagal progimnazijoje patvirtintą grafiką).

5.4. **Apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas** – formaliai patvirtinti mokinio ugdymosi rezultatai, baigus programą, kursą, modulį ar kitą mokymosi etapą.

5.5. **Kaupiamasis vertinimas** – tai informacijos apie mokinio ugdymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas (sudėtinis įvairių mokinio veiklų – **namų darbų, papildomų užduočių, projektinių darbų** ar kitų pastangų suminis balas, kurio kriterijus pritaiko progimnazijos mokytojai, vertinantys mokinių pasiekimus pažymiu.

6. **Vertinimas 1-4 klasėje:**

Pirmoje klasėje

6.1. Tikrinamas naujai išmoktų raidžių rašymas (eilutėje pažymima keletas taisyklingiausiai parašytų raidžių), skaitmenų taisyklingas rašymas.

6.2. Taisomas netaisyklingas raidžių jungimas.

6.3. Patikrinamuosiuose rašto darbuose ištaisomos visos klaidos.

Antroje klasėje

6.4. Tikrinami ir įvertinami kontroliniai darbai (testai, diktantai, matematikos kontroliniai).

6.5. Temai skirtuose pratybų sąsiuvinio puslapiuose tikrinamos mokytojo pasirinktos užduotys.

6.6. Sąsiuvinyje tikrinamos užduotys, leidžiančios įvertinti mokinių išmokimą ir suvokimą.

6.7. Tikrinamos savarankiškai atliktos užduotys.

6.8. Tikrinami 2-3 kūrybiniai darbai per pusmetį.

Trečioje–ketvirtoje klasėje

6.9. Tikrinami ir įvertinami kontroliniai darbai (testai, diktantai, matematikos kontroliniai).

6.10. Pratybų sąsiuvinuose tikrinamos mokytojos pasirinktos užduotys.

6.11. Tikrinami 3-4 kūrybiniai darbai per pusmetį, vertinama minčių raiška, rašybos ir skyrybos klaidos.

6.12. Namų darbai tikrinami klasės mokytojos pasirinktais būdais.

7. **Vertinimas 5–8 klasėje:**

7.1. **kontrolinis darbas** – **ne mažiau kaip 30 minučių** trukmės raštu (ar elektroniniu būdu) atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas mokinio pasiekimams ir pažangai patikrinti baigus dalyko programos dalį, didesnės apimties temą, skyrių. Kontroliniai darbai planuojami iš anksto, mokinius informuojant ne vėliau nei prieš 1 savaitę (būtina pažymėti elektroniniame dienyne). Sudarant kontrolinio darbo užduotis, rekomenduojama laikytis eiliškumo: nuo lengvesnių užduočių pereinant prie sunkesnių užduočių. Kontrolinis darbas ištaisomas ir įvertinamas per 1 savaitę / -es.

7.2. **apklausa raštu** – 15–20 minučių apklausa ne daugiau kaip iš dviejų pamokų medžiagos. Užduotys konkrečios, trumpos, aiškios. Apklausa raštu planuojamos iš anksto, mokinius informuojant prieš 1–2 pamokas (būtina pažymėti elektroniniame dienyne – „testas“, „atsiskaitymas“ ir kt.).

7.3. **apklausa žodžiu** – tai monologinis ar dialoginis kalbėjimas, skirtas patikrinti žinias ir gebėjimą taisyklingai, argumentuotai reikšti mintis gimtąja ar užsienio kalba;

7.4. **savarankiškas darbas** gali trukti 10–20 minučių. Jo tikslas sužinoti, kaip mokinys suprato temos dalį, kaip geba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas praktines užduotis, galima naudotis visa informacija (literatūra, žinynais, vadovėliais ir pan.). Darbas vertinamas mokytojo pasirinkta forma (pažymys ar kaupiamasis).

7.5. **Mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo būdai ir laikotarpiai.** Mokinio mokymosi pasiekimai trimestro pabaigoje apibendrinami ir vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ (pasirenkamieji dalykai) ir kiti dalykai – balu, taikant 10 balų vertinimo sistemą.

8. Atskirų dalykų pamokose mokinių mokymosi pažanga fiksuojama pagal kiekvieno mokytojo pasirinktą modelį, aptartą ir suderintą kiekvienoje metodinėje grupėje. Individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo forma atskirų dalykų pamokose – mokinių segtuvai ar individualios mokymosi pažangos kreivė.

9. Pagrindinio ugdymo programos tikslųjų, fizinio ugdymo, menų, technologijų, dorinio ugdymo, socialinių ir gamtos mokslų sričių pasiekimams įvertinti taikoma 10 balų vertinimo sistema;

10. Mokinių pasirenkamųjų dalykų žinios ir gebėjimai Mokytojų tarybos sprendimu vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

11. Vertinant mokinių pasiekimus orientuojamasi į pasiekimų lygius, apibrėžtus Pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose:

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/e536295047ec11ee9de9e7e0fd363afc>

Vertinimo skalė

Pasiekimų lygis	Balai	Trumpas apibūdinimas
aukštesnysis	10 (dešimt)	puikiai
	9 (devyni)	labai gerai
pagrindinis	8 (aštuoni)	gerai
	7 (septyni)	pakankamai gerai
patenkinamas	6 (šeši)	vidutiniškai
	5 (penki)	patenkinamai
slenkstinis	4 (keturi)	pakankamai patenkinamai
nepatenkinamas	3,2,1(trys, du, vienas)	nepatenkinamas

12. Atsiskaitymo **už praleistus kontrolinius darbus** tvarka:

12.1. mokinys, praleidęs kontrolinį darbą dėl pateisinamos priežasties (ligos, trukusios ilgiau kaip tris dienas), privalo per 2 savaites po atvykimo dienos į progimnaziją atsiskaityti už kontrolinį darbą. Jei mokinys praleido tik vieną pamoką, turi atsiskaityti kitą pamoką mokytojo nurodytu laiku. Jei mokinys neatvyko į kontrolinį darbą ir neatsiskaito už jį be pateisinamos priežasties, tai trimestro pabaigoje kontrolinis darbas įvertinamas 1 (vienetu, kaip neatlikta užduotis).

12.2. už atsiskaitytą kontrolinį darbą įvertinimas rašomas į artimiausią pamoką, o pastaboje paaiškinama, už ką parašytas įvertinimas;

13. Atsiskaitymo **už nepatenkinamą (įvertinimas nuo 1 iki 3) įvertintą kontrolinį darbą:**

13.1. neperrašomas, tačiau mokiniui pageidaujant leidžiama (1 kartą per trimestrą) likviduoti kontrolinio darbo spragas, rekomenduojama lankyti konsultacijas. Spragų likvidavimo įvertinimas įrašomas šalia kontrolinio darbo įvertinimo (į dienyne rašomi abu įvertinimai).

13.2. perrašomas, jei **50% ir daugiau** klasės ar laikinosios grupės mokinių kontrolinio darbo įvertinimai yra nepatenkinami (1–3). Įvertinimai į dienyne neįrašomi, dėl kitų, mokinius tenkinančių,

įvertinimų (4–10) įrašymų tariamasi su mokiniais individualiai;

13.3. mokytojas analizuoja mokinių padarytas klaidas, tariasi su pagal tą pačią programą dirbančiu kolega;

13.4. ar metodinės grupės nariais;

13.5. sutartu laiku konsultuoja mokinius;

13.6. tariasi su mokiniais ir numato pakartotinio kontrolinio darbo datą;

13.7. jei pakartotinai parašius kontrolinį darbą rezultatai nepagerėjo ar pagerėjo nežymiai, mokytojo pamokas stebi, konsultuoja, teikia pasiūlymus mokyklos vadovai ir kolegos;

13.8. jei slenkstinis (1–3) įvertinami du/tris ir daugiau kontrolinių darbų iš eilės, pasiekimų skirtumų likvidavimo būdus ir sprendimus numato dalyko mokytojas kartu su mokiniu, jo tėvais, klasės vadovu.

14. Atsiskaitymo **už patenkinamai (įvertinimas nuo 4 iki 6) įvertintą kontrolinį darbą**: perrašomas, mokiniui pageidaujant (1 kartą per pusmetį), arba siūloma atlikti papildomas užduotis, kurios įvertinamos pažymiu (į dienyne rašomas geresnis įvertinimas);

14.1. mokiniui, atleistam pagal gydytojo rekomendaciją nuo fizinio ugdymo ar kito dalyko pamokų, pusmečio ar metinių pažymių stulpelyje rašoma „atl.“;

14.2. trimestrų ir metiniai įvertinimai pasiekimų apskaitos dokumentuose fiksuojami pažymiais arba rašoma „įskaityta“, „neįskaityta“;

14.3. trimestrų ir metiniai įvertinimai rašomi vedant aritmetinis pažymių vidurkis (dešimtųjų po kablelio dalių tikslumu ir apvalinamas aritmetiniu būdu).

V. MOKINIŲ MOKYMOŠI PASIEKIMŲ VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMAS

15. Vertinimas planuojamas kartu su ugdymo procesu. Prieš pradėdant mokytis mokytojas aptaria su mokiniais, ką turi pasiekti ir kaip pasiekimai bus vertinami. Planuojant vertinimą tariamasi su mokiniais, prireikus – su socialine pedagoge, tėvais. Vertinimas planuojamas taip, kad mokiniai žinotų, ką turi mokėti, kaip bus vertinama, kada ir kas vertins. Apie kontrolinį darbą mokytojas primena prieš savaitę ir nurodo datą elektroniniame dienyne.

19. Mokiniai per dieną gali rašyti ne daugiau kaip:

19.1. **vieną** kontrolinį darbą (prieš savaitę mokinius įspėjus, fiksuojant tai elektroniniame dienyne).

19.2. 1–2 apklausas raštu (prieš 1–2 pamokas mokinius įspėjus, fiksuojant tai elektroniniame dienyne).

19.3. 1 savarankišką darbą, jei numatyta jį įvertinti pažymiu (prieš 1–2 pamokas mokinius įspėjus, fiksuojant tai elektroniniame dienyne).

20. Užtikrinant lygias galimybes mokiniams įvertinimų skaičius per mokslo metus gali skirtis 1-2 įvertinimais.

VI. MOKINIŲ MOKYMOŠI PASIEKIMŲ VERTINIMO PRINCIPAI

21. Derinant kitų mokslo metų mokomųjų dalykų ilgalaikius planus metodinėse grupėse susitariama dėl vertinimo:

21.1. pažymių per trimestrą skaičiaus;

21.2. kaupiamojo vertinimo;

21.3. 1–4 klasių mokinių darbų vertinimo.

Pasiekimų vertinimo lygiai

Pasiekimų lygiai	Aukštesnysis	Pagrindinis	Patenkinamas	Slenkstinis	Nepatenkinamas
Mokinių žinios ir gebėjimai	Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka arba pranoksta Bendrųjų programų vertinimo rodiklius	Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka Bendrųjų programų vertinimo rodiklius	Mokinio žinios ir gebėjimai minimaliai atitinka Bendrųjų programų vertinimo rodiklius	Mokinio žinios ir gebėjimai pakankamai patenkinamai atitinka Bendrųjų programų vertinimo rodiklius	Mokinio žinios ir gebėjimai neatitinka Bendrųjų programų vertinimo rodiklius
Procentai	Surinko 100-85 %	Surinko 84-65 %	Surinko 64-45 %	Surinko 44-35 %	34 % ir mažiau
Jeigu darbas vertinamas taškais					
20	20–18 taškų	17–13 taškų	12–9 taškai	8–7 taškai	6 ir mažiau
25	25–22 taškai	21–17 taškų	16–12 taškai	11–9 taškai	8 ir mažiau
30	30–26 taškai	25–20 taškų	19–14 taškų	13–11 taškai	10 ir mažiau
100	100–86 taškai	85–65 taškas	64–45 taškų	44–35 taškai	34 ir mažiau

Diktantų vertinimas					
Pasiekimų lygiai	Aukštesnysis	Pagrindinis	Patenkinamas	Slenkstinis	Nepatenkinamas
Klaidų skaičius	0–1 klaida	2–4 klaidos	5–7 klaidos	8 klaidos	9 klaidos ir daugiau

2.4. 5-8 klasių mokinių darbų vertinimas:

Kaupiamasis vertinimas pamokoje nuo 1 iki 10 balų už veiklas	<ul style="list-style-type: none"> ● apklausos (žodžiu arba raštu); ● papildomi kūrybiniai darbai; ● projektai; ● dalyvavimas olimpiadose; ● dalyvavimas konkursuose; ● dalyvavimas konferencijose.
Kaupiamasis vertinimas pamokoje 0, 1, 2 balais, vertinamas už nurodytas veiklas ir į TAMO dienyną rašomas pažymys iš trijų arba penkių suvestinių balų (atsižvelgiant į savaitinių pamokų skaičių)	<ul style="list-style-type: none"> ● nedirbo, neatliko darbų pamokoje – 0 balų; ● gerai dirbo pamokoje, teisingai atsakė (nepilnai atsakė) į pateiktą(us) klausimą(us) – 1 balas; ● aktyviai ir produktyviai darbo pamokoje, greitai ir teisingai atsakinėjo į pateiktus (netipiškus) klausimus – 2 balais.
Kiti kriterijai	<ul style="list-style-type: none"> ● Už aktyvumą pamokoje – (atsakius į klausimus, atlikus užduotis raštu). Už namų darbų atlikimą. ● Už taisyklių ir formulių atsiskaitymą (raštu arba žodžiu). Už pastebėtą klaidą lentoje, pataisyta draugo atsakymą. Už aktyvų dalyvavimą pamokoje. ● Už praktinius – kartografinius, šaltinių analizavimo darbus. Už darbą grupėse, porose. ● Už pagalbą klasės draugui. ● Už atsakymus ir klausimus verčiančius mąstyti.

2.5. Kontrolinių, savarankiškų darbų, testų vertinimas taškais:

Taškų skaičius	Taškų skaičius	Taškų skaičius	Taškų skaičius	Pažymys
40, 39, 38, 37, 36, 35	30, 29, 28	20, 19, 18, 17	10	10
34, 33, 32, 31	27, 26, 25	16, 15	9	9
30, 29, 28, 27	24, 23, 22	14, 13	8	8
26, 25, 24, 23, 22	21, 20, 19, 18	12, 11	7	7
21, 20, 19, 18, 17	17, 16, 15, 14, 13	10, 9	6, 5	6
16, 15, 14, 13	12, 11, 10	8, 7	4	5
12, 11, 10, 9, 8	9, 8, 7	6, 5	3	4
7, 6, 5, 4, 3	6, 5, 4, 3	4, 3, 2	2	3
2, 1	2, 1	1	1	2
0	0	0	0	1

25. Kabinete mokytojai iškabina informaciją apie taikomą dalyko vertinimo sistemą.

26. Su bendra progimnazijos vertinimo tvarka tėvai supažindinami pirmame visuotiniame tėvų susirinkime.

27. Ugdymosi pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne. Neturintys galimybių naudotis internetu tėvai (globėjai, rūpintojai) raštu informuojami apie vaiko mokymąsi kartą per mėnesį.

28. Atsiradus problemoms, tėvai (globėjai, rūpintojai) apie tai pasiekimus informuojami įvairiais būdais: skambinant, individualiai kalbant.

29. Mokytojai, klasės vadovas, kiti su mokinio ugdymu susiję pedagogai individualių konsultacijų metu kartu su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria mokinių daromą pažangą, ugdymosi pasiekimus ir numato būdus gerinti mokinio ugdymo(si) pasiekimus, prireikus koreguoja mokinio individualų ugdymo planą.

30. Mokiniam, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) pageidaujant, mokyklos nustatyta tvarka gali būti peržiūrėti gauti pasiekimų įvertinimai.

31. Su direktoriaus įsakymu dėl mokinių kėlimo į aukštesnę klasę, ugdymo programos baigimo, papildomų darbų skyrimo ar palikimo kartoti programą klasės vadovas mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) supažindina ne vėliau kaip per 3 dienas.

32. Tėvų informavimo apie jų vaiko ugdymo(si) poreikius, pažangą, progimnazijos lankymą ir elgesį tvarka:

32.1. informacija apie ugdymo ir ugdymosi pažangą, poreikius, progimnazijos lankymą ir elgesį tėvams teikiama elektroniniame dienyne;

32.2. mokinio tėvai gali būti kviečiami į progimnaziją individualiai aptarti su mokytoju, klasės vadovu ar administracija ugdymosi pažangą, poreikius, mokyklos lankymą ir elgesį. Mokinio tėvų pakvietimą inicijuoja klasės vadovas, dalyko mokytojas ar VGK grupės nariai;

32.3. nepatenkinamus trimestrų, metų įvertinimus turinčių mokinių tėvai informuojami raštu (nurodomi dalykai, iš kurių mokinio gebėjimai vertinami nepatenkinamai, mokinio atsiskaitymo ir kėlimo į aukštesnę klasę tvarka). Informacijos pateikimą organizuoja klasės vadovas.

33. Klasės mokinių pasiekimų pažanga fiksuojama trimestrų, metų rezultatų suvestinėse.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Vertinant būtina vadovautis progimnazijos Ugdymo planu ir progimnazijos metodinių grupių susitarimais dėl atsiskaitomųjų darbų rašymo ir vertinimo.

35. Vertinimo nuostatos gali kisti atsižvelgiant į Bendruosius ugdymo planus ir kitus Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintus dokumentus.